

Význam a prínos výskumnej činnosti organizácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

Nezastupiteľné miesto pri ochrane slovenského kultúrneho dedičstva v súlade s prioritami rezortu kultúry má výskumná činnosť v priamo riadených organizáciách Ministerstva kultúry Slovenskej republiky. Poznanie osobitostí národnej kultúry v jej historickom kontexte je významným príspevkom Slovenska do svetového kultúrneho dedičstva a poznatky a výsledky výskumnej činnosti prispievajú k trvalo udržateľnému svetovému kultúrnemu dedičstvu.

V rámci pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky sa z celkového počtu 30 organizácií Ministerstva kultúry Slovenskej republiky venuje výskumnej činnosti v širšom alebo užšom rozsahu 17 priamo riadených rezortných organizácií, ktoré majú vo svojich zriaďovacích listinách, vedľa odborných činnosti, uvedený aj výskum. Z nich bolo 14 organizáciám vydané osvedčenie o spôsobilosti vykonávať výskum a vývoj (stav k 30. 6. 2017). V rezorte nepôsobí žiadna organizácia, ktorá je orientovaná iba na výskum a vývoj a má štatút výskumného ústavu.

Ťažiskom výskumnej činnosti je riešenie úloh, ktoré vychádzajú zo špecifického zamerania jednotlivých organizácií a ktoré sú konkretizované v pláne hlavných úloh organizácií.

Výstupy výskumnej činnosti sú najmä vo forme štúdií, článkov, publikácií, príspevkov na odborných seminároch a konferenciách, scenárov a realizácie výstav a expozícií, výučby a pedagogickej činnosti a i.

Hlavným prínosom výskumnej činnosti je skúmanie a dokumentovanie slovenského kultúrneho dedičstva, jeho uchovanie a prezentácia. Výskumná činnosť v organizáciách Ministerstva kultúry Slovenskej republiky posúva hranice poznania národného kultúrneho dedičstva. Jej výsledky nesporne prispievajú k zvýšeniu vzdelanosti a kultúrnej úrovne obyvateľov. Výskumom získaný a analyzovaný materiál je bohatým zdrojom poznania slovenských národných dejín vo všeobecnosti, regionálnych a obecných dejín, dejín a rozvoja vedy, techniky a technológií a všetkých oblastí života a vývoja spoločnosti. Nevyužitý potenciál výsledkov výskumnej činnosti nielen v kultúrnej a vzdelávacej sfére, ale aj v mnohých iných oblastiach, napr. v kreatívnom priemysle alebo v efektívnom a súčasnej modernej dobe zodpovedajúcom využívaní kultúrneho dedičstva v cestovnom ruchu, môže tiež spolu napomôcť k hospodárskemu rastu, makroekonomickej stabilite a sociálnej súdržnosti, ako nevyhnutného predpokladu rozvoja spoločnosti.

Propagácia výsledkov vedy a výskumu - Okrem vlastnej výskumnej činnosti organizácií Ministerstva kultúry Slovenskej republiky majú tieto svoje oprávnené miesto aj pri propagácii a popularizácii výsledkov vedy a techniky svojimi špecifickými metódami a formami prístupnými pre verejnosť. Pre ilustráciu napríklad knižnice poskytujú základné a aj špeciálne knižnično-informačné služby, ktoré podporujú rozvoj vedy a techniky. Taktiež prezentácia výsledkov vedeckého výskumu z rôznych odborov vedy a techniky a významných slovenských vedeckých osobností svetového významu formou výstav a expozícií v múzeách nachádza pozitívnu odozvu vo verejnosti. Aj takýmto spôsobom organizácie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v súlade so záujmom štátu klásť podstatne väčší dôraz na popularizáciu vedy a techniky - pretože popularizácia vedy a techniky sa definuje ako jedna z hlavných priorít štátnej vednej a technickej politiky - prispievajú, čo je tiež ich významný vklad, k zvyšovaniu záujmu o vedecké bádanie, jeho výsledky, perspektívy a ciele.